کد خبر: ۲۸۳۷۵۰
دوشنبه ۲۷ دی ۱۴۰۰ ۱۲:۳۷

انگیزه‌های اعتیاد هنرمندان

این پایان نامه با عنوان اعتیاد و انگیزه‌های گرایش به سوءمصرف مواد در میان هنرمندان عصر پهلوی (مورد مطالعه: پنج هنرمند عرصه موسیقی) در سال ۱۳۹۴ توسط سولماز پیکانپور شهرضایی در دانشکدهٔ علوم اجتماعی دانشگاه تهران، گروه مطالعات جوانان، با راهنمایی دکتر علیرضا محسنی تبریزی و مشاورهٔ دکتر ضیاء هاشمی در مقطع کارشناسی ارشد دفاع شده است.

تریاک کشی به شکل امروزی از زمان قاجاریه و در دورهٔ ناصرالدین شاه با فعالیت استعمارگران انگلیس شکل گرفته است. کشت آزمایشی خشخاش ابتدا در اطراف دارالخلافهٔ تهران انجام شده است و با توطئهٔ پزشکان و مستشاران خارجی و رواج شایعات مربوط به خواص بیشمار تریاک در زمینه های مختلف، باعث رواج بیشتر مصرف و و آغاز کشت وسیع خشخاش در نواحی مختلف کشور شد. براساس اسناد تاریخی مود مخدر ابتدا در میان شاهان و درباریان رواج یافت، چون به عنوان هدیه از مناطق مختلف برای آنها آورده میشد. همچنین کسانی که به دربار نزدیک بودند نیز در معرض مواد مخدر قرار میگرفتند از جمله گروه هنرمندان شامل شعرا، نوازندگان، خوانندگان. به این ترتیب مصرف مواد مخدر در بین هنرمندان زودتر از سایر مردم طبقهٔ متوسط و پائین رواج یافت و به صورت رفتاری معمول در بین جامعهٔ هنرمندان درآمد. از جمله صائب تبریزی به عنوان ملکالشعرای درباری بودند که اعتیاد به مواد مخدر داشتند. بنابراین اعتیاد در میان هنرمندان مسئلهای است که از زمانهای قدیم وجود داشته است. مسئلهای که در این پایاننامه به آن پرداخته شده است بررسی اعتیاد و انگیزه‌های گرایش به سوء مصرف آن در میان پنج نفر از هنرمندان دورهٔ پهلوی است. در دورهٔ پهلوی مصرف مواد مخدر در بین مردم به خصوص هنرمندان و روشنفکران (ازجمله نویسندگان و شعرا) رواج زیادی یافته بود، به طوری که حدود سال ۱۳۳۸، طرحی با عنوان ترک اعتیاد هنرمندان به خصوص هنرمندان رادیو، به تصویب و اجرا رسید و چند نفر از هنرمندان عرصهٔ موسیقی و شعر، معرفی و برای ترک اعتیاد بستری شدند.

دادهها در مورد زندگی و زمینههای اجتماعی اعتیاد هنرمندان نامبرده به روش اسنادی گردآوری شده است، اسناد بررسی شده شامل زندگی‌نامه‌های هنرمندان، مصاحبه‌ها، شرح‌حال‌ها و خاطرات خود آن‌ها یا دیگران در مورد آن‌هاست. روش تحلیل داده‌ها، تحلیل موردی و تطبیق الگو است، به این معنی که داده‌های گردآوری شده با الگوها که در اینجا نظریه‌های آسیب شناسی است، بررسی شده اند. نمونه‌گیری هدفمند است، یعنی پنج نفر از هنرمندانی که اعتیاد آن‌ها بر اساس اسناد به اثبات رسیده، بررسی شده‌اند. هر یک از هنرمندان به طور جداگانه بر اساس نظریه‌های آسیب‌شناسی مطرح شده، بررسی و تحلیل‌شده‌اند. درنتیجهگیری محقق به الگوهایی مشترکی در بین این هنرمندان رسیده است. نتیجه اینکه شرایط آنومیک جامعه‌ی زمان هنرمندان مورد بررسی، عرف موجود در بین جامعه‌ی روشنفکری و هنرمندانه‌ی آن زمان و هم‌چنین خرده‌فرهنگ‌های مختلف موسیقی که گروه‌های دوستان را شامل می‌شود، از مهم‌ترین دلایل گرایش این هنرمندان به اعتیاد و مصرف مواد بوده است.

اطلاعات بیشتر درباره این پایان‌نامه از اینجا قابل دسترس است.